

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ευρωβαρόμετρο: Ασφαλές Διαδίκτυο για παιδιά

Ποιοτική έρευνα σε 29 ευρωπαϊκές χώρες για την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2007

Σε συνέχεια του Δελτίου Τύπου που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ανακοινώνοντας τα αποτελέσματα της πρώτης ποιοτικής έρευνας του Ευρωβαρόμετρου γύρω από την γνώση της ασφαλούς χρήσης του Διαδικτύου από παιδιά, ο Ελληνικός Κόμβος Ασφαλούς Διαδικτύου σας ενημερώνει για τα αποτελέσματα που αφορούν αποκλειστικά τον Ελληνικό χώρο. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω συνεντεύξεων με παιδιά ηλικίας 9-10 και 12-14 ετών, που προέρχονταν από τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία και την Ισλανδία. Τα παιδιά ερωτήθηκαν διεξοδικώς για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούν τις επιγραμμικές τεχνολογίες και για το πως θα αντιδρούσαν αν βρίσκονταν αντιμέτωπα με προβλήματα και κινδύνους κατά τη χρήση του Διαδικτύου και των κινητών τηλεφώνων.

Περίληψη των πιο σημαντικών αποτελεσμάτων που αφορούν την Ελλάδα συγκεκριμένα:

- Η χρήση του Διαδικτύου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το οικογενειακό περιβάλλον καθώς τα αδέρφια και οι γονείς είναι αυτοί από τους οποίους κατά κύριο λόγο μαθαίνουν το Διαδίκτυο τα μικρότερα παιδιά ενώ για τη μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα τον αντίστοιχο ρόλο παίζουν οι φίλοι.
- Αναφορικά με το πόσο εκτεταμένη είναι η χρήση του Διαδικτύου, η έρευνα δείχνει ότι τα παιδιά ηλικίας 9-10 ετών το χρησιμοποιούν λιγότερο συχνά από τα μεγαλύτερα παιδιά (ηλικίας 12-14).
- Οι γονείς βάζουν κανόνες σε σχέση με τη χρήση του Διαδικτύου που αφορούν στη διάρκεια σύνδεσης αλλά και τις ιστοσελίδες που επισκέπτονται τα παιδιά, την αποφυγή δημοσίευσης προσωπικών δεδομένων και τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Σε γενικές γραμμές η μικρότερη ηλικιακή ομάδα υφίσταται μεγαλύτερο έλεγχο ενώ τα μεγαλύτερα παιδιά είναι πιο ελεύθερα.
- Η αναζήτηση πληροφοριών για τις εργασίες του σχολείου ή για ψυχαγωγία καθώς και για το κατέβασμα ήχων κλήσης και τραγουδιών είναι οι κυριότεροι λόγοι χρήσης του Διαδικτύου και από τις δύο ηλικιακές ομάδες με τη διαφορά ότι τα μικρότερα παιδιά αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στην αναζήτηση πληροφοριών απ' ότι στη διασκέδαση και ότι συνήθως χρειάζονται τη βοήθεια κάποιου μεγαλύτερου ατόμου.
- Σε σχέση με τα παραπάνω, παρατηρείται διαφοροποίηση μεταξύ αγοριών και κοριτσιών. Ειδικότερα για τις ηλικίες 9-10: ενώ τα κορίτσια αναφέρουν ως πρώτο λόγο για σερφάρισμα την αναζήτηση πληροφοριών για τις σχολικές τους εργασίες, για τα αγόρια την πρώτη θέση κατέχει το κατέβασμα μουσικής, φιλμ, βίντεο, παιχνιδιών και άλλων αρχείων. Για δε τις ηλικίες 12-14, τα αγόρια μας λένε ότι κατά πρώτο λόγο χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για τις σχολικές τους εργασίες, με δεύτερη κατά σειρά δραστηριότητα τα on-line παιχνίδια. Τα δε κορίτσια έχουν ως πρωταρχική ενασχόληση το κατέβασμα μουσικής, φιλμ, βίντεο, παιχνιδιών και άλλων αρχείων, με δευτερεύουσα ασχολία την αναζήτηση πληροφοριών για ψυχαγωγικούς σκοπούς και χόμπι, εκτοπίζοντας τις σχολικές δραστηριότητες στην τρίτη θέση.
- Σε ότι αφορά τα κινητά τηλέφωνα, οι κυριότεροι λόγοι χρήσης είναι η αποστολή και λήψη γραπτών μηνυμάτων, οι τηλεφωνικές κλήσεις και η λήψη φωτογραφιών. Τα Ελληνόπουλα δεν χρησιμοποιούν προηγμένες υπηρεσίες όπως το chat, τα MMS και το Διαδίκτυο καθώς τα θεωρούν πολύ ακριβά.
- Σε γενικές γραμμές τα παιδιά μας δείχνουν ότι είναι ενημερωμένα για τους κινδύνους αλλά και για τους τρόπους προστασίας από αυτούς. Συγκεκριμένα τα Ελληνόπουλα θεωρούν ότι οι πιο σοβαροί κίνδυνοι προέρχονται από ιούς, από δραστηριότητες σε ιστοχώρους που συνομιλούν με αγνώστους, από δημοσίευση προσωπικών δεδομένων και από ακατάλληλο περιεχόμενο που μπορεί να συναντήσουν

σερφάροντας. Τα παιδιά δηλώνουν ότι λαμβάνουν μέτρα ακολουθώντας τις συμβουλές και υποδείξεις των γονέων τους για να μειώσουν ή και να εξαλείψουν τις πιθανότητες τέτοιων κινδύνων.

- Αντίθετα δεν τους ανησυχεί η αξιοπιστία των στοιχείων που βρίσκουν δημοσιευμένα στο Διαδίκτυο και δε φαίνεται να κατανοούν την σοβαρότητα του θέματος αυτού. «Δεν καταλαβαίνω γιατί είναι πρόβλημα. Το χειρότερο που μπορεί να μου συμβεί είναι να πάρω μηδέν σε μια εργασία» (Κορίτσι, ηλικίας 9-10). Επίσης δε φαίνεται να τους ανησυχεί η παρενόχληση καθώς δεν υπάρχουν σοβαρά κρούσματα στην Ελλάδα.
- Σε γενικές γραμμές, ο κίνδυνος εμφάνισης ιστοσελίδων που περιέχουν σοκαριστικό περιεχόμενο και φωτογραφίες θεωρείται από πολλά παιδιά ιδιαίτερα σοβαρός. Τέτοια περιστατικά αφορούν τις περισσότερες φορές πορνογραφικό περιεχόμενο και όχι τόσο βία ή ρατσισμό.
- Βέβαια, ενδιαφέρον είναι το γεγονός, πως τα μεγαλύτερα αγόρια (14 ετών) δηλώνουν ότι όχι μόνο δεν θεωρούν το σεξουαλικό περιεχόμενο στο Διαδίκτυο ακατάλληλο για αυτά, αντιθέτως ψάχνουν να βρουν τέτοιο υλικό κρυφά από τους γονείς τους. «Χα χα, αυτό δεν είναι πρόβλημα!!! Εγώ συνήθως ψάχνω για τέτοιες φωτογραφίες!» (Αγόρι, ηλικίας 12-14).
- Τα παιδιά δηλώνουν ότι γνωρίζουν πολύ καλά τους κινδύνους υπερχρεώσεων που κρύβουν ιστοσελίδες υπηρεσιών ringtones, μουσικής, κ.λπ., που ενώ δείχνουν ότι είναι δωρεάν, στην πραγματικότητα δεν είναι. Τα παιδιά φαίνεται όμως να κατεβάζουν τέτοια αρχεία από ιστοχώρους που συνήθως είναι παράνομοι.
- Ειδικότερα στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και του παράνομου downloading, τα παιδιά δεν μπορούν να αντιληφθούν γιατί θα πρέπει να πληρώνουν για να κατεβάσουν π.χ. τραγούδια και ταινίες από το Διαδίκτυο, τη στιγμή που τα βρίσκουν δωρεάν σε παράνομες ιστοσελίδες, βρίσκοντας μάλιστα κάτι τέτοιο ανόητο. «Δεν καταλαβαίνω γιατί θα πρέπει κανείς να πληρώσει για να κατεβάσει μουσική, όταν μπορεί να τη βρει δωρεάν σε οποιοδήποτε άλλη ιστοσελίδα. Δεν πιστεύω αυτό που λένε ότι οι δημιουργοί των τραγουδιών ότι θα πεθάνουν της πείνας. Μπορούν να βγάλουν πολλά λεφτά αλλιώς.» (Αγόρι, ηλικίας 12-14).
- Τα Ελληνόπουλα μας δηλώνουν ότι αποφεύγουν να απευθυνθούν στους (τις περισσότερες φορές μη εξοικειωμένους με την τεχνολογία) γονείς τους σε περίπτωση προβλήματος, γιατί φοβούνται ότι θα τους επιβάλλουν ακόμη αυστηρότερους κανόνες και περιορισμούς στη χρήση του Διαδικτύου. Έτσι, προτιμούν να συζητούν τέτοια προβλήματα με τους φίλους τους.
- Τέλος, τα παιδιά εκφράζουν ξεκάθαρα την προτίμησή τους στους ανώνυμους τρόπους καταγγελίας προβλημάτων, όπως π.χ. με το πάτημα ενός απλού κουμπιού, που δεν απαιτεί περαιτέρω διαδικασίες, γιατί έτσι θεωρούν ότι αποφεύγουν τους γονείς ή καθηγητές τους που πιθανώς να τους επιβάλλουν μεγαλύτερους περιορισμούς στη χρήση του Διαδικτύου. «Δεν θα με πίστευε ότι μπήκα κατά λάθος στην τάδε ιστοσελίδα και θα με τιμωρούσε για αυτό ...» (Αγόρι, ηλικίας 9-10).
- Τα περισσότερα παιδιά θέλουν να μάθουν περισσότερα γύρω από τους πιθανούς κινδύνους του Διαδικτύου και του κινητού τηλεφώνου και τους τρόπους προστασίας.

Η αναλυτική έκθεση για την Ελλάδα είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/eurobarometer/qualitative_study_2007/greece.pdf

Προς τους δημοσιογράφους:

Παρακαλείστε να αναφέρετε ως πηγή του άρθρου τον Ελληνικό Κόμβο Ασφαλούς Διαδικτύου «www.saferinternet.gr» εφόσον προβείτε σε δημοσίευση του παραπάνω κειμένου.

Ο **Ελληνικός Κόμβος Ασφαλούς Διαδικτύου** λειτουργεί στο πλαίσιο της εκστρατείας επαγρύπνησης και ενημέρωσης για ασφαλέστερο Διαδίκτυο Safer Internet η οποία υλοποιείται υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του προγράμματος πλαισίου Safer Internet Plus.

Στόχος της εκστρατείας Safer Internet είναι να επαγρυπνήσει όλους τους Έλληνες και να τους ενημερώσει για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να προστατευθούν αλλά και να προστατεύσουν αποτελεσματικά τα παιδιά τους από τους κινδύνους που εγκυμονούν στις νέες διαδραστικές τεχνολογίες, όπως είναι το διαδίκτυο ή το κινητό τηλέφωνο. Αυτό επιτυγχάνεται με την υλοποίηση πλειάδας πολυμορφικών εκδηλώσεων και δράσεων που δρομολογούνται σε διετή βάση. Οι δράσεις εναρμονίζονται με τα αποτελέσματα των ερευνών του Ευρωβαρόμετρου όπως και Εθνικών ερευνών που αφορούν το Διαδίκτυο και την κινητή τηλεφωνία, τη γνώση ή άγνοια των κινδύνων και τη σωστή χρήση του, έτσι ώστε οι ενέργειες που υλοποιούνται να έχουν το μέγιστο αποτέλεσμα.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με την:

Δρ. Βερόνικα Σαμαρά

Επικεφαλής Ελληνικού Κόμβου Ασφαλούς Διαδικτύου

Τηλ. 210 8033400, Fax. 210 8034850

Email : info@saferinternet.gr – vsam@saferinternet.gr